aglasem.com

FOR MAHARASHTRA BOARD (MSBSHSE) CLASS 9 EXAM PREPARATION

Maharashtra Board (MSBSHSE) Class 9 2026 Question Paper · Science Paper 2

EXAM
Maharashtra Board (MSBSHSE) Class 9

YEAR
2026

TYPE
Question Paper

SUBJECT
Science Paper 2

म. वि. प्र. समाज, नाशिक

द्वितीय सत्र परीक्षा २०२५-२६

पेपर नं. ४५

इयत्ता: तुकडी:

हजेरी क्र.:

दिनांक:

विज्ञान व तंत्रज्ञान -II

माध्यम- मराठी

वेळ : २ तास

गुण : ४०

पृष्ठ संख्या : ४

सुचना :

i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

ii) आवश्यक त्या ठिकाणी नामनिर्देशित आकृत्या काढा.

iii) उजव्या बाजुचे अंक गुण दर्शवितात.

iv) प्रत्येक बहुपर्यायी प्रश्नाच्या उत्तराचे (प्र.क्र. १ (अ) मुल्यमापन केवळ प्रथम प्रयत्नातील पर्याय ग्राह्य धरून केले जाईल व त्यालाच गुण दिले जातील.

प्र. 1 **अ) कंसात दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.** (5)

1) भारतातील दृश्य प्रकाराची सर्वात मोठी दुर्बीण ..... येथे स्थित आहे.

अ) पुणे ब) नैनिताल क) डेहरादून ड) सोलापूर

2) शरीरातील रक्त ..... एक प्रकार आहे.

अ) विशेष ऊजीचा ब) संयोजी ऊतीचा

क) द्रव पदार्थांचा ड) रंगीत द्रवाचा

3) वाटाण्याच्या झाडावर केलेल्या प्रयोगांची निरीक्षणे ..... पध्दतीने मांडण्यात येतात.

अ) मेंडेल स्कवेअर ब) पनेट स्कवेअर

क) मेंडेल स्तंभ ड) पनेट स्तंभ

4) ..... ग्रंथी चेतासंस्थेच्या बरोबरीने नियंत्रण व समन्वयाची जबाबदारी पार पाडतात.

अ) स्वेद ब) बहि:स्त्रावी क) अंत:स्त्रावी ड) रक्त

5) मानवामध्ये गुणसूत्राची संख्या ..... असते.

अ) 23 ब) 46 क) 21 ड) 47

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (5)

1) चूक की बरोबर ते लिहा.

400 नॅनोमीटर ते 800 नॅनोमीटर तरंगलांबी असलेल्या दृश्यप्रकार पाहण्याची क्षमता आपल्या डोळ्यांमध्ये आहे.

2) गटात न बसणारा शब्द ओळखा.

सिंधी, गीर, जर्शी, खिल्लारी

3) नाव लिहा.

पुरूष : 44 + XY :: स्त्री : [ ]

4) नाव लिहा.

प्रतिक्षिप्त क्रियांचे समन्वयक केंद्र - [ ]

5) व्याख्या लिहा.

ऊती -

प्र. २ अ) शास्त्रीय कारणे लिहा. (कोणतेही- २) (4)

1) पर्णरंध्राभोवती असणाऱ्या पेशींना रक्षक पेशी म्हणतात.

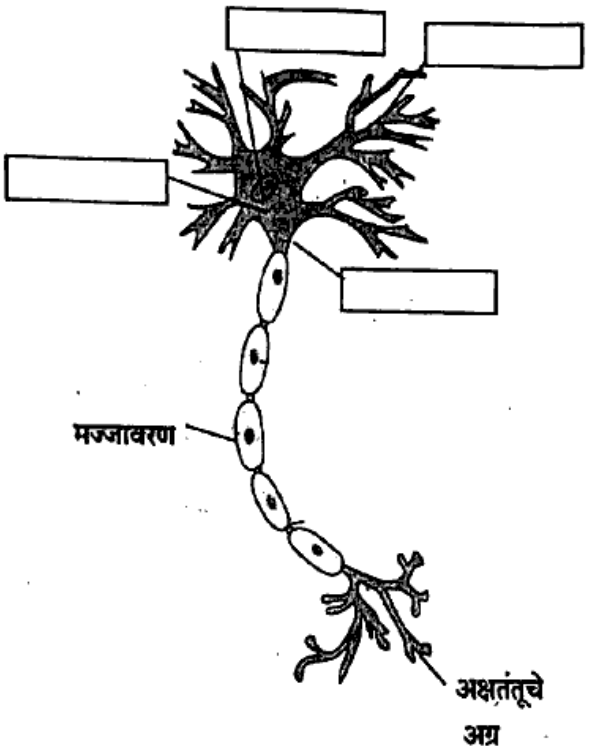
2) दृश्य - प्रकाशाच्या दुर्बिणी पहाडावर निर्जन जागी का उभारण्यात येतात.

3) वर्णकहीन व्यक्तीची त्वचा नितेज आणि केस पांढरे असतात.

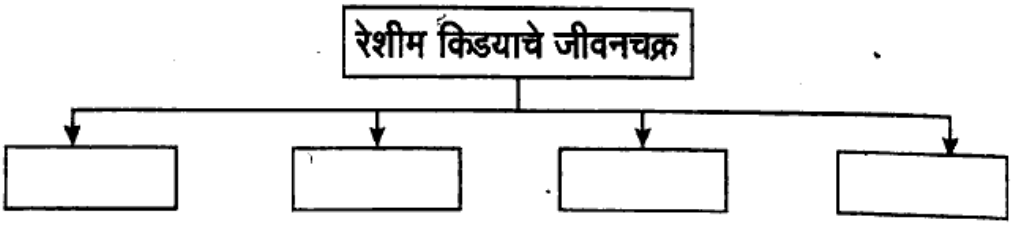
ब) खालील उपप्रश्न सोडवा. (कोणतेही-३) (6)

1) खालील आकृतीला नावे द्या.

चेतापेशी

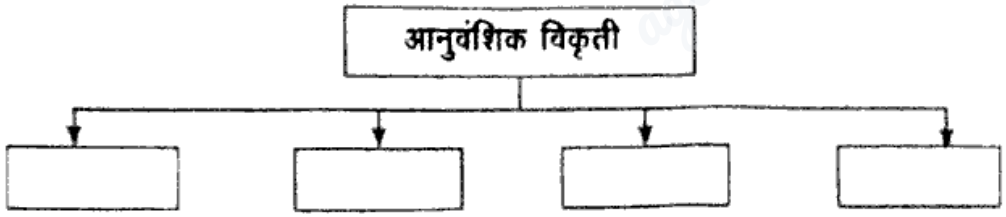
2) खालील तक्ता पूर्ण करा.

3) फरक लिहा.

वनस्पतींमधील सरल ऊती व जटील ऊजी

4) आनुवंशिक विकृतीच्या माहितीच्या आधारे ओघ तक्ता तयार करा.

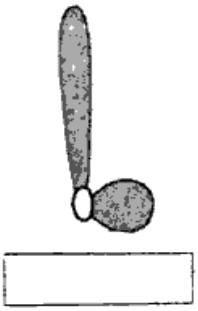

5) खालील आकृतीवरून गुणसूत्रांच्या प्रकाराचे नावे लिहा.

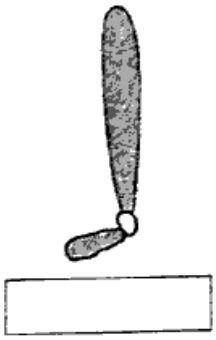
१)

२)

३)

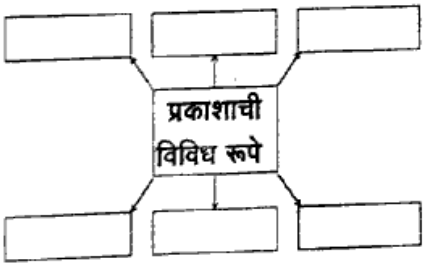

४)

प्र. 3 **खालील उपप्रश्न सोडवा. (कोणतेही- 5)** (15)

1) खालील कृती पुर्ण करा.

2) खालील तक्ता पूर्ण करा.

विभाजी ऊजीचे कार्य लिहा.

ऊती	कार्य
अ) प्ररोह विभाजी ऊती	.....
आ) आंतरीय विभाजी ऊती	.....
इ) पार्श्व विभाजी ऊती	.....

3) टिप लिहा.

मूलदाब

4) डी.एन.ए फिंगर प्रिंटींगचा कशा प्रकारे उपयोग होऊ शकेल याबाबत तुमचे मत व्यक्त करा.

5) खालील तक्ता पूर्ण करा.

अ.क्र.	सजीव	गुणसूत्रांची संख्या
१.	.....	४६
२.	.....	४८
३.	खेकडा	.....
४.	.....	०४
५.	.....	२६
६.	मका	.....

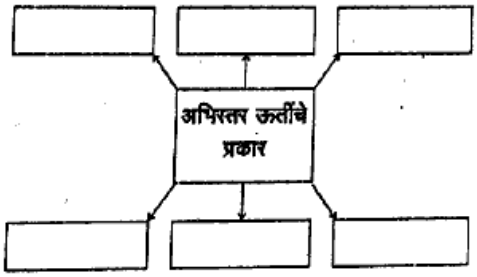
6) खालील तक्ता पूर्ण करा.

मेंदूचे भाग	कार्य
प्रमस्तिष्क	
अनुमस्तिष्क	
मस्तिष्क पुच्छ	

7) सुबक व नामनिर्देशित आकृती काढा.

गुणसूत्राची रचना

8) खालील कृती पूर्ण करा.

प्र. 4 खालीलपैकी कोणताही एक उपप्रश्न सोडवा. (5)

1) दिलेल्या कंसातील शब्द वापरून परिच्छेद पूर्ण करा.

(चेतापेशी, स्थायूपेशी, आवेग, प्रतिक्षिप्त, पेशीकाय)

शेगडीवर दूध तापवण्यासाठी ठेवले होते. रसिका टीव्ही पाहण्यात मग्न होती. एवढ्यात तिला काहीतरी जळाल्याचा वास आला. ती धावतच स्वयंपाकघरात आली. दूध उकळून पातेल्याबोहर येत होते. क्षणात तिने पातेले हाताने पकडले. पण ती लगेच ओरडली व पातेले सोडून दिले. ही कृती ..... द्वारे नियंत्रित झाली. या पेशीतील वृक्षिकाच्या वैशिष्टपूर्ण टोकावरून माहिती ग्रहण केली गेली. तेथून ही माहिती ..... कडे व तेथून अक्षतंतूच्या टोकाकडे पाठवली गेली. टोकाकडे निर्माण झालेली रसायने चेतापेशीच्या अतिसूक्ष्म पोकळीतून म्हणजेच संपर्कस्थान मधून जातात. अशा प्रकारे ..... चे शरीरातून वहन होते आणि आवेग चेतापेशी कडून ..... कडे पोहोचवले जाऊन ..... क्रिया पूर्ण होते.

2) जैवतंत्रज्ञान म्हणजे काय ते स्पष्ट करून जैवतंत्रज्ञानाचा शेती व्यवस्यापनावर झालेला परिणाम सोदाहरण स्पष्ट करा.

***

aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com